

PN po novom. Na otázky odpovedá: Dr. Dipl. Ing. Roman Chotár - riaditeľ sekcie lekárskej posudkovej činnosti.

"Za akých podmienok môže lekár alebo posudkový lekár ukončiť PN?" "Môže lekár alebo posudkový lekár ukončiť PN aj v prípade, že zdravotný stav pacienta je naďalej nepriaznivý?"

Ak ošetrojúci lekár na základe zhodnotenia zdravotného stavu pacienta zistí, že nie je už dôvod na ďalšie trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti, ePN pacienta ukončí.

V zmysle § 12a ods. 18 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o zdravotnej starostlivosti") posudkový lekár vykonávajúci lekársku posudkovú činnosť môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa ukončiť dočasnú pracovnú neschopnosť.

Posudkový lekár pri posudzovaní zdravotného stavu, teda aj pri rozhodovaní o ukončení ePN vychádza z objektívnych lekárskeho nálezov a doložených lekárskeho správ, ktoré sú súčasťou zdravotnej dokumentácie poistenca. V prípade, že poistenec má subjektívne ťažkosti, tieto musia byť diagnostikou objektivizované prostredníctvom odborných lekárskeho vyšetrení.

"Ako sa bude postupovať v prípadoch chronických ochorení, ktoré nie sú merateľné objektívnymi testami (napr. fibromyalgia)?"

"Ako sa bude postupovať v prípade, že pacient stále čaká na definitívne stanovenie diagnózy?"

Pri oboch položených otázkach je postup rozhodovania vo veci vzniku, trvania ako aj ukončenia ePN individuálny v závislosti od konkrétneho prípadu.

"Ak posudkový lekár rozhodne o ukončení PN, ale pacient nie je schopný fyzicky vykonávať prácu, aké má možnosti?" "Môže sa proti ukončeniu PN odvolať? Ak áno, aký je postup?" "Čo v prípade, ak pacient nie je schopný pracovať, ale PN bola napriek tomu ukončená?"

Poznamenávame, že ak je ePN ukončená príslušným ošetrojúcim lekárom, Sociálna poisťovňa nevykonáva dohľad nad poskytovaním zdravotnej starostlivosti. V zmysle ust. § 18 ods. 1 písm. b) zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohlade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom vecne príslušný je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

Zároveň uvádzame, že v zmysle zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Sociálna poisťovňa nie je oprávnená na výkon dozoru nad dodržiavaním ustanovení týkajúcich sa povinností poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v súvislosti s dočasnou pracovnou neschopnosťou. Vecne príslušným orgánom je príslušný samosprávny kraj.

O ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti posudkovým lekárom má informovať pacienta príslušný ošetrojúci lekár.

Proti vydanému rozhodnutiu vo veci zániku nároku na nemocenské z dôvodu ukončenia dočasnej pracovnej neschopnosti môže dotknutá osoba podať odvolanie.

"Je pacient povinný nastúpiť do práce aj napriek pretrvávajúcemu nepriaznivému zdravotnému stavu?" Ako sme vyššie uviedli, pokiaľ pretrvávajú zdravotné dôvody pre dočasnú pracovnú neschopnosť, nie je dôvod na jej ukončenie.

"Predvoláva si posudkový lekár pacienta na prehodnotenie zdravotného stavu pred ukončením PN?"

Sociálna poisťovňa v zmysle § 153 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon") vykonáva lekársku posudkovú činnosť nemocenského poistenia so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov na nemocenské poistenie, ktorá zahŕňa kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom a kontrolu dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca.

V zmysle § 154 zákona posudkový lekár vykonáva kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu, ktorá zahŕňa kontrolu diagnostického a liečebného procesu vo vzťahu k dĺžke dočasnej pracovnej neschopnosti.

Ak na základe vykonanej kontroly posudkový lekár dospeje k záveru, že predmetná dočasná pracovná neschopnosť nie je medicínsky opodstatnená, môže rozhodnúť v zmysle už uvedenej právnej úpravy o jej ukončení.

To či si posudkový lekár pred ukončením ePN pacienta predvolá, závisí na jeho vyhodnotení, či je to potrebné alebo nie.

"Je možné PN predĺžiť pri chronických ochoreniach alebo nejasnom zdravotnom stave v prípade, že pacient ešte nemá diagnostikovanú konkrétnu chorobu a nepoberá invalidný dôchodok?"

"Ak áno, je možné zároveň predĺžiť aj vyplácanie PN?"

Podľa § 12a ods. 4 zákona o zdravotnej starostlivosti dočasná pracovná neschopnosť sa začína dňom, v ktorom príslušný ošetrojúci lekár zistil chorobu podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb, ktorá vyžaduje dočasnú pracovnú neschopnosť.

Ak ošetrojúci lekár zistí v rámci stanovených kontrol na základe zhodnotenia zdravotného stavu pacienta, že trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti je dôvodné, ePN trvá naďalej.

Ak ošetrojúci lekár vzhľadom na zdravotný stav pacienta rozhodne o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti osoby, vytvorí elektronický záznam o ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti ku dňu, ktorým majú pominúť dôvody, na základe ktorých bola dočasná pracovná neschopnosť uznaná, najviac v rozsahu troch kalendárnych dní po vykonaní tohto záznamu.

V zmysle § 33 zákona nárok na nemocenské má zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ak boli pre chorobu, úraz alebo z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie uznaní za dočasne práceneschopných na výkon zárobkovej činnosti.

Nárok na nemocenské má aj dobrovoľne nemocensky poistená osoba, ak jej vznikla dočasná pracovná neschopnosť a v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

V zmysle § 34 zákona nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti, tzv. podporné obdobie.

Z uvedeného vyplýva, že nie je zákonom upravená dĺžka trvania ePN, trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti je odôvodnené zdravotným stavom pacienta.

Nárok na nemocenskú dávku má však poistenec najviac v trvaní 52 týždňov, pričom aktuálna práva úprava neumožňuje predĺžiť zákonom stanovenú maximálnu dobu jej vyplácania.

Po uplynutí tohto obdobia môže trvať dočasná pracovná neschopnosť naďalej, ak zdravotné dôvody pretrvávajú a predpokladá sa obnova pracovnej schopnosti.